

Hanna Podczaska-Tomal

– absolwentka filologii germańskiej
Uniwersytetu Łódzkiego,
nauczyciel dyplomowany
edukator, koordynator programu
doskonalenia nauczycieli języka
niemieckiego DELFORT,
autorka publikacji z zakresu
metodyki nauczania języka niemieckiego

Suwałki, 18.05.2017 r.

**Opinia merytoryczno-dydaktyczna na temat
*Programu nauczania języka niemieckiego
jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej*
Wariant II.2**

**Autorka: Aleksandra Kubicka
Wydawnictwo: LektorKlett**

Program nauczania Aleksandry Kubickiej dotyczy kształcenia ogólnego w zakresie języka niemieckiego na drugim etapie edukacyjnym w wariantcie II.2 nowej podstawy programowej. *Program* obejmuje dwuletni cykl kształcenia językowego w wymiarze dwóch godzin tygodniowo i jest przeznaczony dla uczniów, którzy w klasie VII rozpoczną naukę drugiego języka obcego.

Program nauczania obejmuje jeden etap edukacyjny i dotyczy nauczania jednego przedmiotu – może być więc dopuszczony do użytku szkolnego, ponieważ stanowi opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, określonej w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r.

Program sprawdzono pod względem zgodności z następującymi aktami prawnymi:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo oświatowe;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej;
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół;

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw;

Program jest zgodny z wymienionymi aktami prawnymi.

Program nauczania autorstwa Aleksandry Kubickiej spełnia wymagania formalne określone w *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania* (Dz. U. Poz. 752) i zawiera:

1. Cele kształcenia ogólnego oraz szczegółowe cele kształcenia i wychowania.
2. Treści zgodne z treściami nauczania zawartymi w podstawie programowej.
3. Sposoby osiągnięcia celów kształcenia i wychowania
4. Opis założonych osiągnięć ucznia uwzględniający podstawę programową kształcenia ogólnego

1) Cele kształcenia i wychowania

Ujęte w *Programie* cele kształcenia i wychowania eksponują przede wszystkim rozwijanie jednej z najważniejszych umiejętności w ramach kształcenia ogólnego w szkole podstawowej – kompetencji językowych umożliwiających sprawne porozumiewanie się w sytuacjach życia codziennego. Autorka zakłada realizację wszystkich szczegółowych celów kształcenia językowego wynikających z podstawy programowej oraz uznaje, że przyczynią się one do zdobycia konkretnych umiejętności i postaw wskazanych w podstawie programowej wśród ogólnych celów kształcenia na tym etapie edukacyjnym. W *Programie* wskazane są treści, metody i techniki, strategie i procedury stanowiące podstawę założenia, że przedstawiony *Program* przyczyni się do rozwijania kompetencji językowych, myślenia matematycznego, posługiwania technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, rozwiązywania problemów, umiejętności pracy zespołowej.

2) Treści nauczania

Treści nauczania są zgodne z zapisami zawartymi w podstawie programowej kształcenia ogólnego i ściśle związane z celami kształcenia. Materiał nauczania został ujęty w obszary: „Zakresy tematyczne” i „Zakres struktur leksykalno-gramatycznych” i „Funkcje językowe”. Zakres tematyczny dostosowany jest do sfery zainteresowań ucznia. *Program* zakłada systematyczne poszerzanie proponowanych tematów w układzie spiralnym. Autorka zawarła w *Programie* zalecenia do wykorzystanie konkretnych rodzajów tekstów i materiałów autentycznych, zgodnie z założeniami podstawy programowej. *Program* przewiduje opanowanie przez uczniów podstawowych struktur gramatycznych umożliwiających formułowanie wypowiedzi zapewniających w miarę sprawną komunikację językową oraz funkcji językowych rozwijających umiejętności rozumienia intencji komunikacyjnych i skutecznego ich wyrażania.

3) Procedury osiągnięcia celów edukacyjnych

Nauczyciele pracujący z *Programem* znajdą w nim wybrane metody i techniki pracy nad poszczególnymi elementami języka, oparte w głównej mierze na preferowanej w podstawie programowej metodzie komunikacyjnej, połączonej w zakresie struktur gramatycznych z metodą kognitywną. W *Programie* położony jest szczególny nacisk na aktywizowanie uczniów i wykorzystanie mediów, nowoczesnych środków technicznych, materiałów autentycznych oraz samodzielne dochodzenie do reguł przez ucznia. Zgodnie z zaleceniem zawartym w wariantcie II.2 podstawy programowej autorka dużo miejsca poświęciła przygotowywaniu i realizacji projektów. Nauczyciele korzystający z *Programu* znajdą tu także przykład realizacji i oceniania projektu. Nawiązując do wymagań podstawy programowej *Program* prezentuje liczne strategie uczenia się i zaleca systematyczne ich stosowanie w procesie nauczania. W *Programie* zawarte są także polecane przez autorkę metody w pracy z uczniem wykazującym trudności w nauce języka oraz przykładowe scenariusze lekcji.

4) Oczekiwane osiągnięcia uczniów

Opiniowany *Program* zakłada osiągnięcie celów dotyczących kształcenia poszczególnych sprawności językowych ujętych w *Podstawie programowej kształcenia ogólnego* i umożliwia osiągnięcie poziomu biegłości językowej A1 zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego. Dokument zawiera ogólny opis umiejętności w ramach sprawności językowych i kompetencji lingwistycznych dla tego poziomu.

5) Kontrola i ocena osiągnięć ucznia

Program podkreśla wagę systematycznego oceniania postępów uczniów i zapoznawania ich z kryteriami oceny, wdrażania uczniów do bieżącej samokontroli i samooceny oraz sugeruje wykorzystanie narzędzi Europejskiego Portfolio Językowego. Autorka daje liczne przykłady zadań sprawdzających sprawności językowe ucznia oraz wskazuje podstawowe wskaźniki poprawności testów przygotowywanych samodzielnie przez nauczycieli. W *Programie* zawarte są przykładowe testy sprawdzające oraz sposoby ich oceniania. W *Programie* podkreślona jest rola oceniania kształtującego w procesie nauczania języka obcego. Wymienione zostały tu także aspekty, jakie powinno obejmować ocenianie szkolne.

Opiniowany *Program* jest poprawny pod względem merytorycznym i dydaktycznym, zgodny z podstawą programową i dostosowany do potrzeb i możliwości uczniów, dla których jest przeznaczony.

Reasumując: ***Programu nauczania języka niemieckiego jako drugiego języka obcego w szkole podstawowej. Wariant II.2*** autorstwa Aleksandry Kubickiej może być dopuszczony do użytku szkolnego na II etapie edukacyjnym.

Włodzisław Mrowal